

UNA PROVA RÀPIDA AL PUNT D'ATENCIÓ (POCT) EN ASISTÈNCIA PRIMÀRIA PER A LA DETECCIÓ DE CASOS DE MALALTIA CELIACA EN ADULTS

M Rosinach, F Fernández-Bañares, M Llordés, J Calpe, G Montserrat, M.Pujals,
A.Cela, A Carrasco, M Ibarra, P Ruiz, V Gonzalo, C. Ferrer, M Esteve.

Serveis de Digestiu i Anatomia Patològica, Hospital Universitari Mutua Terrassa,
CIBERehd; i CAP Sud, CAP Oest, CAP Rambla, Terrassa

Introducció

- ü Es recomana la detecció d'anticossos específics per malaltia celíaca (MC) en pacients simptomàtics, familiars de primer grau de MC i en grups de risc elevat.
- ü A la nostra àrea geogràfica la prevalença de MC és al voltant de 1:204, més elevada en nens/adolescents (1:71) que en adults (1:357), en un estudi de cribratge poblacional.

Mariné et al. Aliment Pharmacol Ther 2011; 33:477-86

- ü La MC segueix essent infradiagnosticada.

Introducció

ü La sospita clínica de MC no sempre és òbvia, doncs les manifestacions poden ser inespecífiques i molt variables.

ü Una cerca activa de casos en Atenció Primària fent servir biomarcadors sensibles i específics per a MC pot ser una estratègia diagnòstica efectiva.

Hin H et al. BMJ 1999;318:164-7

Korponay-Szabó IR et al. BMJ 2007;335: 1244-7

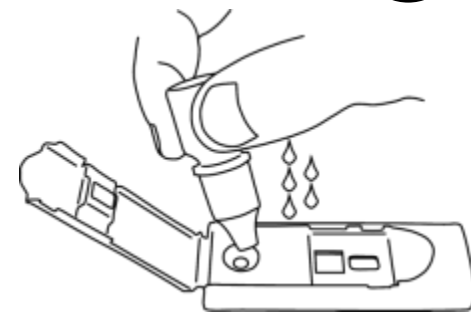
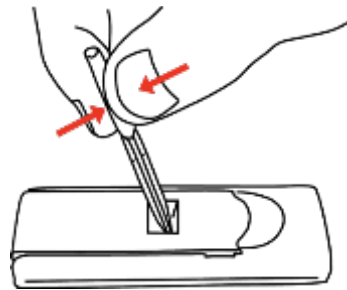
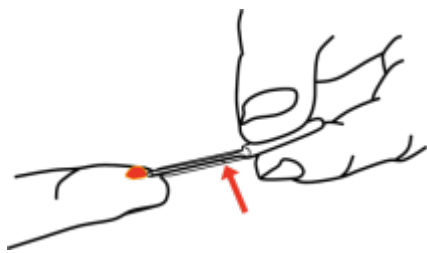
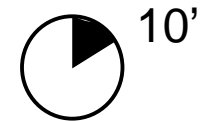
ü Les proves al punt d'atenció (POCT), basades en la detecció d'anticossos específics de MC en sang obtinguda per punció a la punta del dit, poden facilitar la cerca rutinària de MC a Atenció Primària.

Anticossos anti-pèptids de gliadina deamidada (a-DGP) Ig A i Ig G - Simtomax®

- ü Altament sensible i específica.
- ü Funciona amb petita quantitat de sang.
- ü Resultats en 10 minuts.

Hipòtesis

ü La detecció activa de casos en atenció primària a través de biomarcadors sensibles i específics com són els a-DGP mitjançant una prova al punt d'atenció (POCT) pot ser d'ajuda pel diagnòstic precoç de la MC.

Objectiu

Û Avaluar l'eficàcia d'una estratègia de detecció activa de casos en atenció primària que inclou l'ús d'un POCT (Simtomax®) en termes de nous diagnòstics en comparació amb el mateix període de temps de l'any anterior, després d'un programa de formació específic.

Materials i Mètodes

CAP Sud
20,000 habitants

CAP Rambla
60,000 habitants

CAP Oest
20,000 habitants

Criteris clínics d'entrada:

- ü Anèmia o deficiència de ferro sense explicació.
- ü Dolor abdominal recurrent sense explicació (més de 4 setmanes).
- ü Distensió abdominal persistent (més de 4 setmanes).
- ü Diarrea crònica o recurrent (més de 4 setmanes).
- ü Pèrdua de pes >10% (darrers 6 mesos).
- ü Hipertransaminasèmia de causa no filiada.
- ü Malalties autoimmunes: tiroïditis, diabetis, hepatitis autoimmune, Sjögren...
- ü Deficiència IgA.
- ü Epilèpsies resistents al tractament.
- ü Dermatitis herpetiforme.
- ü Osteopènia inexplicable
- ü Síndrome de Down /Turner
- ü Història familiar MC.

Criteris d'inclusió

- ü Edat superior a 14 anys.
- ü Seguir dieta amb gluten.
- ü Signar el consentiment
- ü Un o més criteris clínics d'entrada

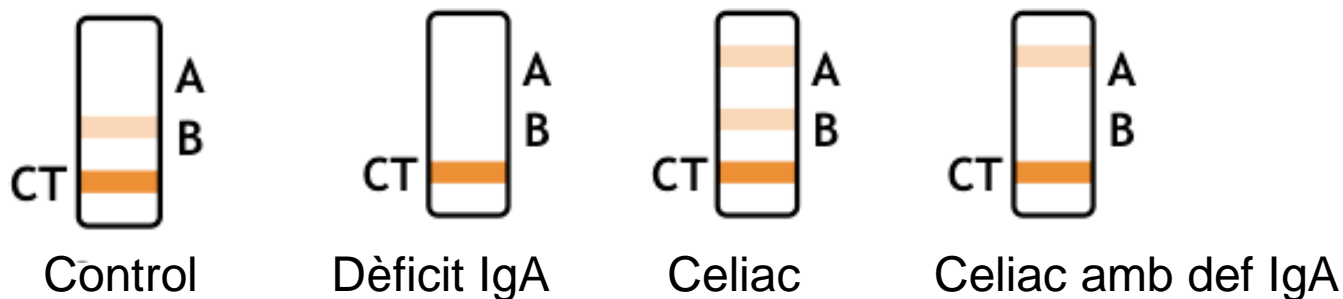
Criteris d'exclusió

- ü Determinació de anticossos anti-transglutaminasa (TG2) o anti-endomisi (EmA) durant l'any previ.
- ü Diagnòstic previ de MC o enteropatia sensible al gluten

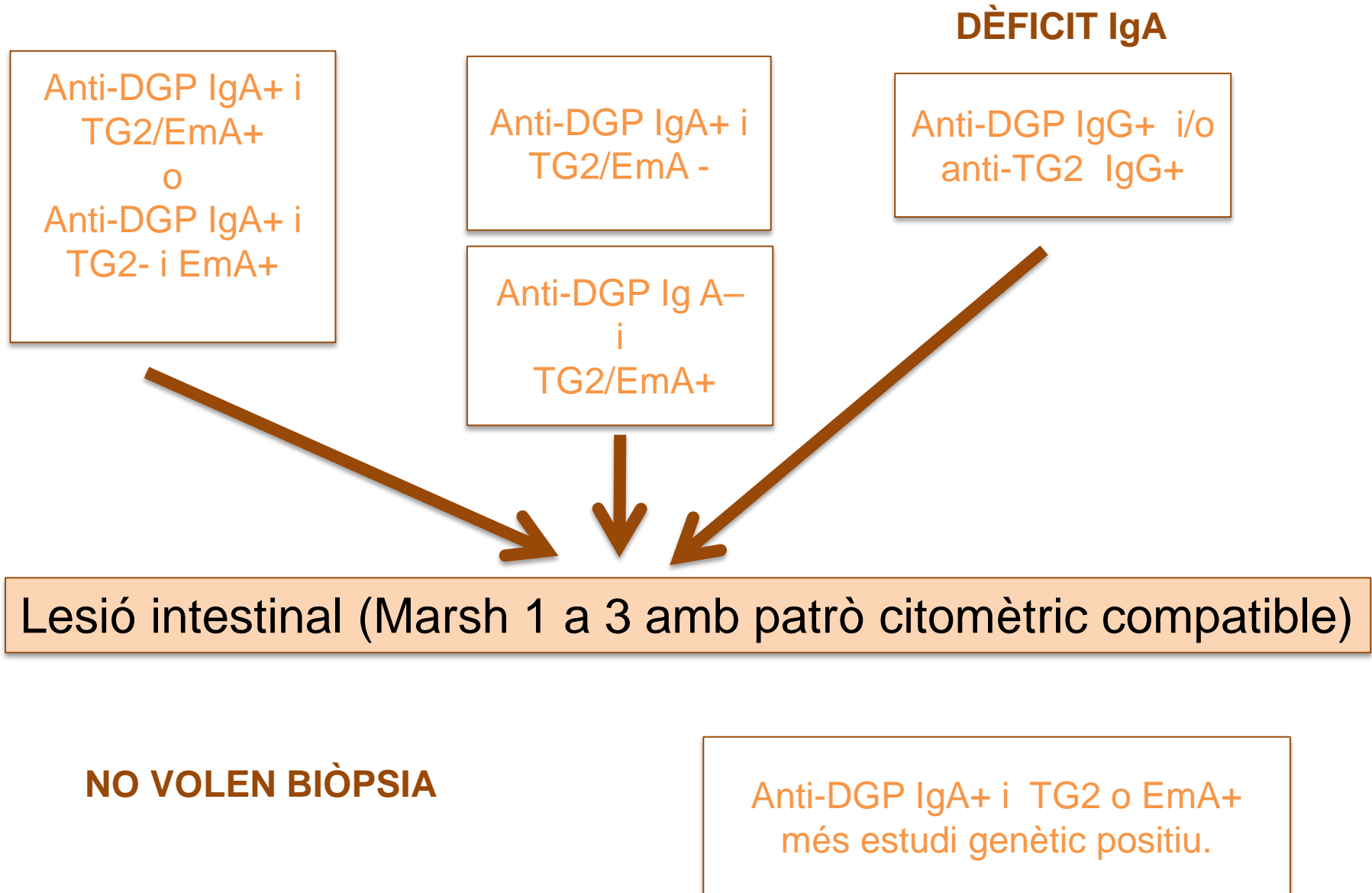
Procediment

- ü Es realitza Simtomax® i analítica amb nivells de TG2/EmA en paral·lel.
- ü S'avalua el resultat de la prova:

- ü Els subjectes amb resultat positiu del Simtomax® i/o TG2/EmA són remesos al Departament de Gastroenterologia on es fa una biòpsia duodenal amb citometria de flux i s'analitza la presència de dipòsits subepitelials de TG2.

Definició de cas

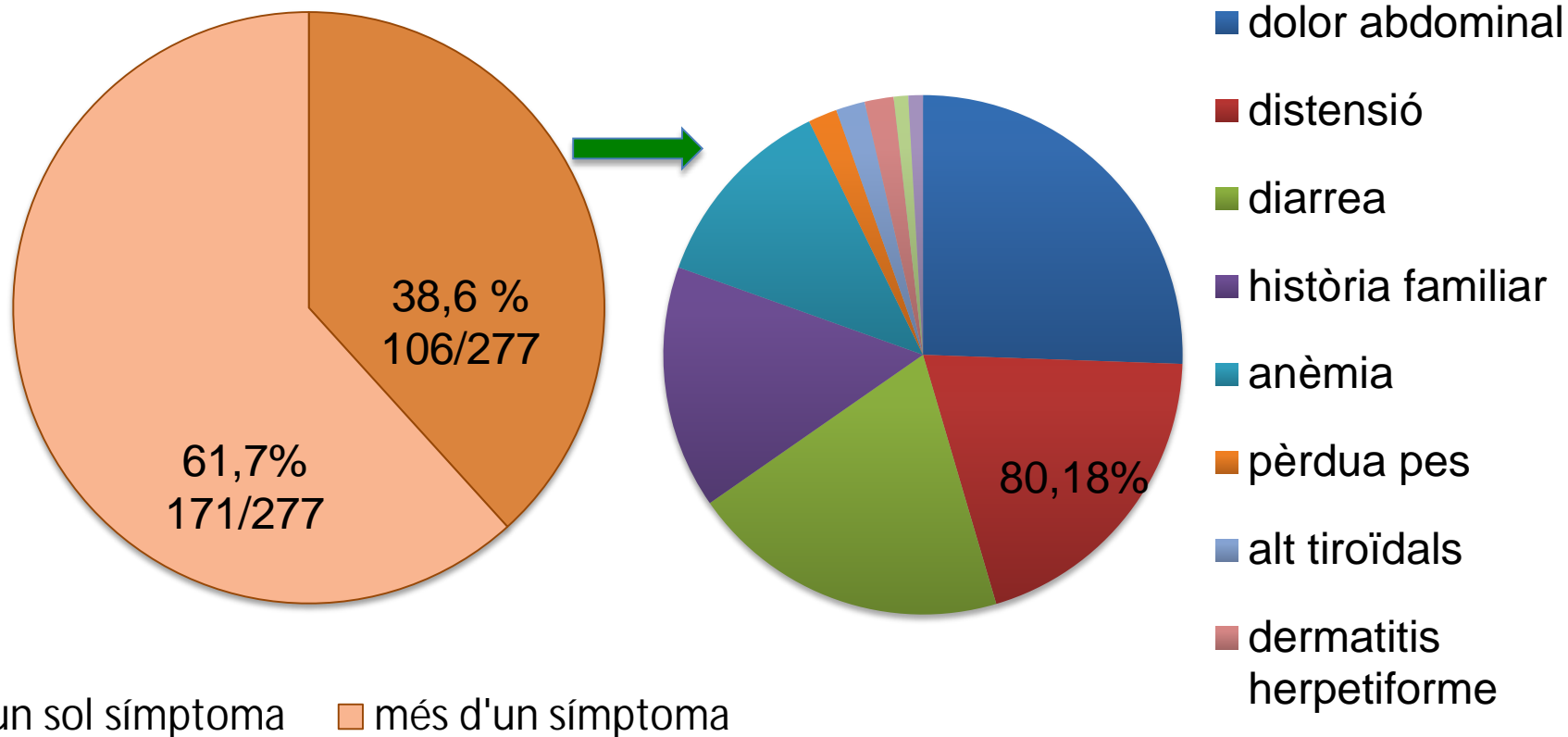
Càlcul de la grandària de la mostra

- ü La prevalença de MC a la població general en adults (>14 a) és de 1:357 (0.3%).
- ü S'ha descrit una prevalença de MC als grups de risc entre 3 i 10 vegades superior a la de la població general.
- ü Anticipant una prevalença al nostre estudi de 1-3%, una mida de mostra de 350 ens permetrà obtenir un estret interval de confiança del 95% que s'aproxima al 3-4%.

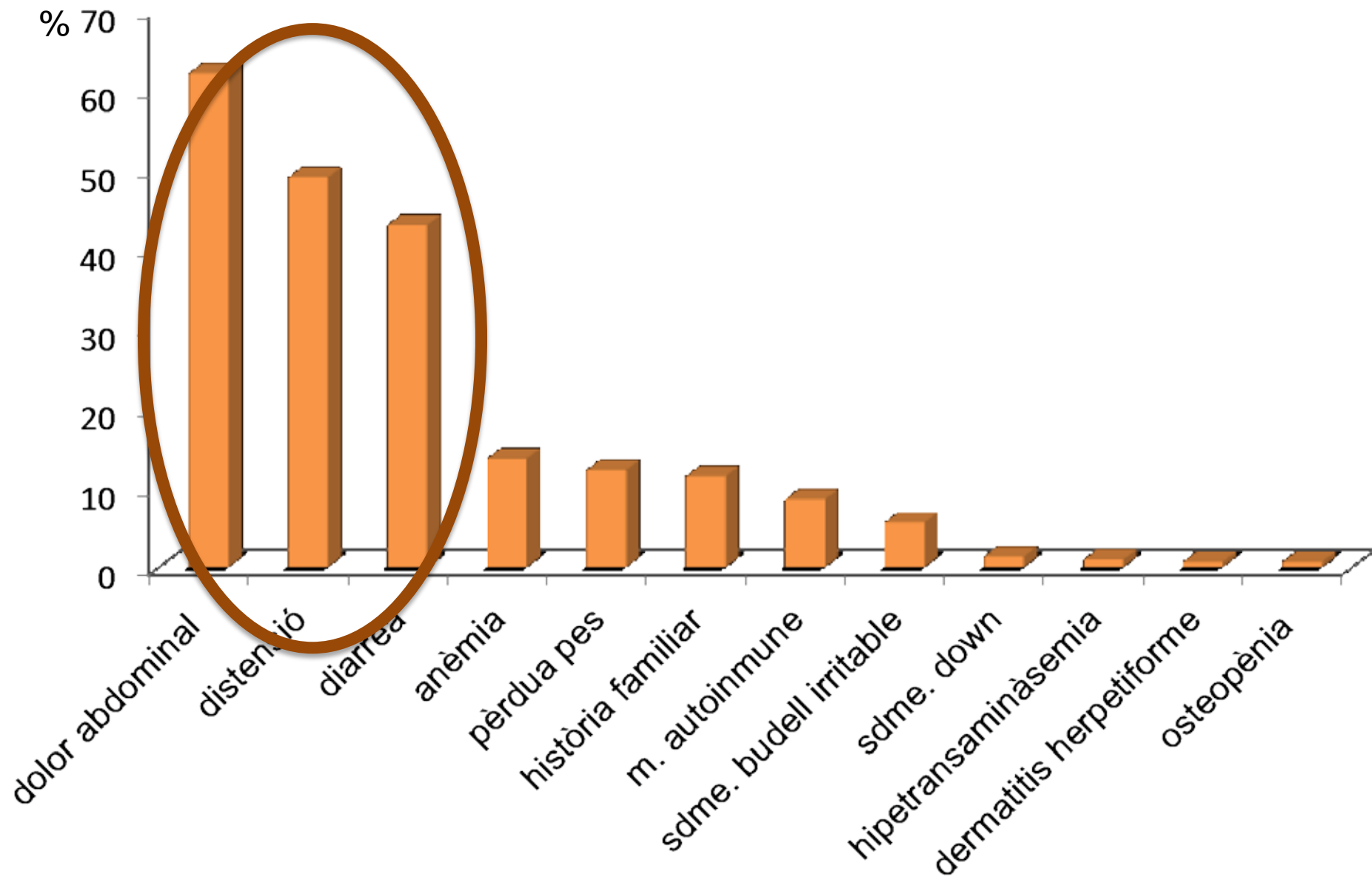
Resultats preliminars

ü S'han inclòs 277 pacients (68 homes / 209 dones), amb edat mitja $41,1 \pm 0,9$ anys.

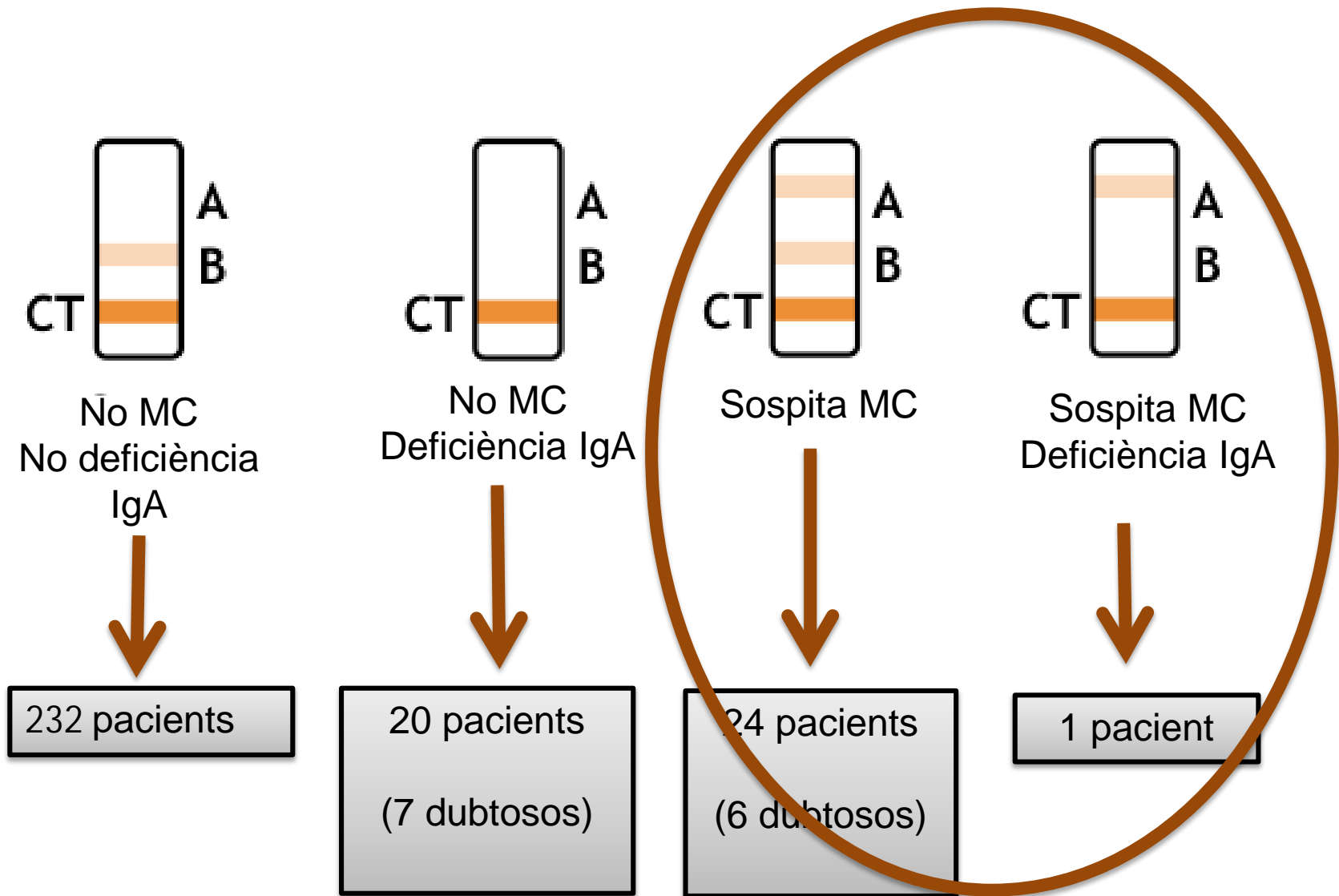

Resultats preliminars

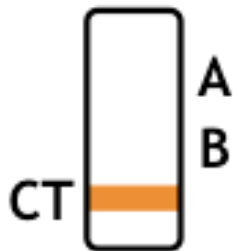

Resultats preliminars

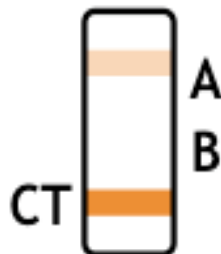
Resultats preliminars

No MC
Deficiència
IgA

20 pacients
(7 dubtosos)

Sospita MC
Deficiència IgA

1 pacient

Valors normals d'IgA
0.7 – 4.53 g/L

Deficiència IgA <0.3 g/L

- ü Dels 21 pacients tan sols 1 tenia nivells d'IgA baixos (0,48 g/L).
- ü Altres 4/277 tenien nivells baixos IgA ($\leq 0,69$ g/l) no detectats pel Simtomax®.
- ü Cap dels 277 pacients tenia deficiència d'IgA.

Resultats preliminars

ü 25/277 (9%) pacients Simtomax® (19 positius i 6 dubtosos). 3/25 pacients complien els criteris de “definició de MC”.

- 2 pacients amb serologia, histologia i citometria compatible
- 1 pacient amb serologia negativa però histologia i citometria compatible

POCT	Genètica	Serologia	Histologia	Citometria	Dipòsits TG2
+	HLADQ2.5+ HLADQ8-	TG2 >80 EmA>1/5	Marsh 3c	TCRgd 58,2 CD3- 2,2	+++
+	HLADQ2.5/8- (DQ2.2+)	TG2>80 EmA>1/5	Marsh 3c	TCRgd 39 CD3- 3,5	+++
+	HLADQ2.5/8- (DQ2.2+)	TG2 1,06 EmA-	Marsh 3b	TCRgd 39 CD3- 5,3	+++

EmA: Antic. antiendomisi; TG2: Antic. antitransglutaminasa

Patrò citomètric normal: LIEs CD3+gd+ <8.5%, LIEs CD3- >10%

Resultats preliminars

ü 22/25 pacients amb Simtomax® positiva i serologia negativa : 17 Marsh 0/ 5 Marsh 1 .

POCT	Genètica	Serologia	Histologia	Citometria	Dipòsits tTG2
+	HLADQ2/8- (alel DQ2.2 DQB1+)	TG2 0,35 EmA -	Marsh 0	TCRgd 10,11 CD3- 25,3	-
+	HLADQ2/8- (alel DQ2.2 DQB1+)	TG2 0,49 EmA -	Marsh 0	TCRgd 16,08 CD3- 24,63	-
+	HLADQ2+ HLADQ8-	TG2 0,39 EmA-	Marsh 0	TCRgd 28,49 CD3- 9,76	-
+	HLADQ2/8- (alel DQB1+)	TG2 0,32 EmA-	Marsh 0	TCRgd 8,7 CD3- 15,21	-
+	HLADQ2- HLADQ8+	TG2 0,91 EmA-	Marsh 0	TCRgd 10,14 CD3- 3,7	-
+	HLADQ2/8-	TG2 0,61 EmA-	Marsh 0	TCRgd 0,97 CD3- 6,31	+++

EmA: Antic. antiendomisi; TG2: Antic. antitransglutaminasa
Patrò citomètric normal: LIEs CD3+gd+ <8.5% , LIEs CD3- >10%

Resultats preliminars

* Període previ a l'estudi (15 mesos):

01/gener 2013 fins 01/abril 2014

1125 TG2/ 6 MC (1:187)

* Període de l'estudi (15 mesos):

01/abril 2014 fins 01/juliol 2015

277 Simtomax® /3 MC (1:92)

Simtomax®	Si MC	No MC
+	3	22
-	0	252

ü Sensibilitat 100% (31-100%)

ü Especificitat 92% (88-95%)

ü VPN 100% (98-100%)

ü VPP 12% (0-32%)

Resultats preliminars

CONVENCIONAL

SIMTOMAX®+TG2+VGS

SIMTOMAX®+VGS

Primera visita metge
(n =277)

Extracció de sang
(n=277)

Segona visita metge
(n=277)

2 MC
15.427€/cas

Primera visita metge
(n =277)

Simtomax®
(n=277)

Extracció de sang

2 MC
10.749€/cas

Tercera visita metge
(n=2)

Primera visita metge
(n =277)

Simtomax®
(n=277)

3 MC
8.105€/cas

Extracció de sang
(n=3)

Conclusions

- ü El Simtomax® té una especificitat del 92% per MC amb atròfia, amb VPN molt alt, de manera que si és negatiu es descarta MC.
- ü La prevalença de MC detectada per cerca activa de casos (1.1%) és més de tres vegades superior a la descrita a la població general de Catalunya en adults (0.3%).
- ü És demostra la utilitat de l'estratègia diagnòstica Simtomax® seguida de biòpsia intestinal a Atenció Primària, essent cost-efectiva i escurçant el temps de diagnòstic.

Resultats preliminars

*Període de reclutament: 01/gener 2013 fins 01/abril 2014: 1125 TG2/ 6 MC (1:187)

01/abril 2014 fins juliol 2015: 277 POCT /3 MC (1:92)

ü CAP Sud : 20.000 habitants

225 TG2 / 1 MC

126 POCT/ 2 MC

ü CAP Rambla : 60.000 habitants

835 TG2/4 MC

59 POCT/0 MC

ü CAP Oest : 20.000 habitants

64 TG2/0 MC

92 POCT/1MC